

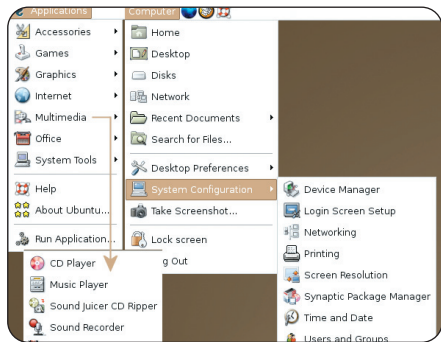
Page Hit Ranking				Page Hit Ranking				Page Hit Ranking			
Data span: Last 6 months				Data span: Last 3 months				Data span: Last 1 month			
Rank	Distribution	H.P.D.*		Rank	Distribution	H.P.D.*		Rank	Distribution	H.P.D.*	
1	Mandrakelinux	1389A		1	Mandrakelinux	1540A		1	Fedora	1724A	
2	Fedora	1232A		2	Fedora	1414A		2	Mandrakelinux	1529A	
3	SUSE	917A		3	SUSE	1022A		3	SUSE	1336A	
4	Debian	800A		4	Debian	864A		4	MEPIS	1064A	
5	Knoppix	791A		5	MEPIS	857A		5	Ubuntu	1027A	
6	Slackware	730A		6	Knoppix	831A		6	Debian	901A	
7	MEPIS	730A		7	Ubuntu	722A		7	Knoppix	676A	
8	Gentoo	641A		8	Gentoo	669A		8	Gentoo	662A	
9	Damn Small	442A		9	Slackware	641A		9	Slackware	651A	
10	PCLinuxOS	391A		10	Damn Small	539A		10	Damn Small	605A	
11	FreeBSD	383A		11	FreeBSD	485A		11	FreeBSD	550A	
12	Ubuntu	359A		12	Yoper	385A		12	KANOTIX	335A	

▲ **Ubuntu je na distrowatch.org za samo nekoliko mjeseci dospio na peto mjesto**

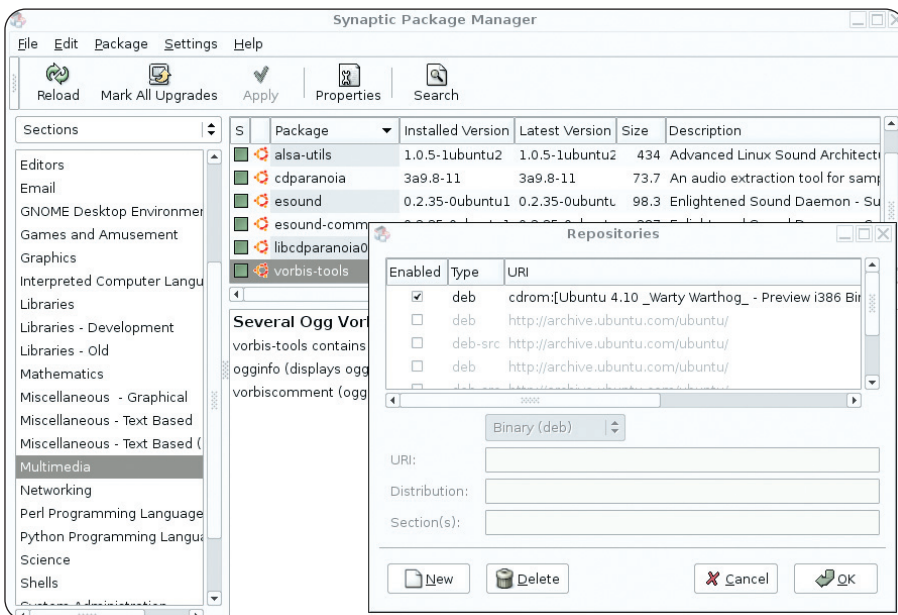
instalacija Linuxa - odabir particija. Opcije koje su se pojavile omogućuju brisanje cijelog diska ili ručni odabir. U naprednim opcijama zatičemo unaprijedenu verziju novog Debianovog *installera*, sa svim vrlinama i ispravljenom ponekom manom. Tamo se nudi, osim popisa particija, čak i konfiguriranje softverskog RAID polja i LVM (Logical Volume Manager). Nažalost, iz sučelja ne možemo promijeniti veličinu particije, kao što nam omogućuju neke druge distribucije. Moguće je tako odabranu particiju izbrisati ili formatirati, odabrati gdje će se montirati, pa i na nju kopirati podatke s druge particije. Odabravši automatsko particioniranje, dobili smo jednu particiju za swap, a ostatak je bio formatiran na ext3. Za potpunu instalaciju potrebno je 1,8 GB slobodnog mjesta na disku. Moramo priznati da taj dio instalacije nije intuitivan i standardiziran koliko bi mogao biti, nema sustava pomoći, a neke opcije su na čudnim mjestima. Srećom nije lako pogriješiti jer se sve promjene zapisuju tek na kraju. U konačnom nam se izdanju obećava nova, potpuno grafička instalacijska procedura, a kako ciljaju na jednostavnost upotrebe, to jednostavno moraju napraviti. Kombinacijom tipki *Alt i F2* dostupna nam je druga virtualna konzola i ljuska na njoj, pa nismo ograničeni mogućnostima instalacije.

Gdje je root?

Sljedi dugotrajno otpakiravanje i instaliranje svih (800+) paketa na disk. Nema odabira, a s obzirom da je cijela distribucija manja od jednog CD-a, to i nije problem. Još jedan od potencijalno problematičnih koraka je i instalacija *boot loadera*, koji je u našem slučaju ispravno prepoznao ostale operacijske sustave i ponudio da se instalira u MBR, što smo i prihvatili. Grub je prepoznao je čak i profile LILO-a sa ostalih particija, što je rijetko viđena mogućnost. Pokretanje sustava je u maniri Red Hata s "OK/fail" ispisom podizanja pojedinih

▲ **Multimedijalne mogućnosti nisu osobite, budući da nedostaju pluginovi za formate kao što su MP3 i Flash**

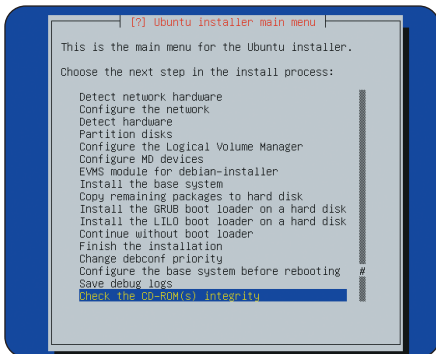
▲ **Za naknadnu instalaciju Debian paketa brine se Synaptic, front-end prema apt-getu**

servisa, što je negdje između sirovih poruka Debiana i minimuma informacija grafičkog načina Susea i Fedore. Instalacija je prepoznala i postavila baš sav hardver, pa ni s te strane nije bilo problema. Nedostaje nam samo odabir rezolucije monitora, jer je postavljena maksimalna moguća.

Jedna nova mogućnost na koju još nismo naišli ni kod jedne Linux distribucije je onemogućavanje *root* korisnika, odnosno njegove lozinke. Svaka promjena na sustavu izvodi se korištenjem naredbe *sudo* i upisom korisničke lozinke (npr. "sudo fdisk"). Iako ne vidimo sigurnosnih prednosti takvog pristupa (koji se lako zaobide), on je sasvim u skladu s filozofijom grafičkog podešavanja sustava, no baš nas zanima što se događa ako moramo *restartati* sustav u *single-user* načinu.

Jednostavnost korištenja, samo bitne aplikacije

Nakon prvog *restarta*, dočekuje nas GDM *login* ekran, a nakon upisa korisničkog imena i sam Gnome, izuzetno brz pri pokretanju i trenutnog odziva na razne radnje, poput menija i desnog klika. Zauzeće memorije bez aplikacija je oko 140 MB, što se još može smanjiti. Sučelje je u skladu s minimalizmom distribucije, bez ikakvih ikona na radnoj površini, koncentriranih u gornjoj

▲ **Napredna instalacija Ubuntu donosi mnoge nove opcije, no ne i izbor individualnih paketa**

traci, što je odmak od standardne "Actions" Gnome politike. Pojavila se nova stavka "Computer" koja sadrži linkove na popularnije direktorije (Desktop, particije, USB, mrežu i konfiguraciju *desktopa* i sustava). Za podešavanje sistemskih postavki koriste se novi Gnome System Tools. Nema zbunjujućeg ponavljanja stavki konfiguracije u meniju, s čim smo se već pomirili na drugim mjestima. U meniju s programima uredno su sortirane sve glavne aplikacije, po jedna za svaku namjenu. Sve su iz Gnome repozitorija, pa tako nedostaju neke poput *xmmsa* i *k3b-a*, na koje smo standardno navikli. Kako je duh Ubuntu samo potpuno slobodan softver, tako je i podrška multimediji uskraćena za neke *proprietary* pluginove, poput *pluginova* za MP3, DivX, Flash i Javu, no nalaze se u "Universe" repozitoriju paketa. Za potrebe prosječnog uredskog računala, tu su mahom najnovije dostupne verzije Openoffice.org, Evolutiona, Firefox, Gaima, Gimp i sličnih, kao i neizbježne igre. Od periferije, sustav je prepoznao i *mountao* CD i USB *stick*, no Windows particije nisu bile postavljene, te smo sami morali znati gdje se nalaze i kako im pristupiti.

Za instaliranje novog softvera brine se grafički alat Synaptic - sučelje prema *apt-get* programu. Za veću bazu paketa u opcijama repozitorija mu trebamo dodati više izvora. Postoje tako podržani i nepodržani ("Universe" - svi mogući Debian paketi) u kojima ćemo sigurno naći sve što nam treba, no ne garantira se da će nam sve raditi. Nismo naišli na probleme. Spomenimo i da je *kernel* verzije 2.6.8.1.

Ako se Canonical čak i ne uspije održati na tržištu, to neće ugroziti Ubuntu. Zajednica korisnika zasigurno će ga gurati naprijed, čak i ako ne bude imao komercijalnu potporu. Zasad je to jedna distribucija koja neprestano povećava broj korisnika, ima najbrži rast, stječe poštovanje zbog svojih stavova prema tome kakav Linux u stvari treba biti i stalno se razvija, vraćajući u *open source* svijet sve izmjene. Ne sumnjamo da će sljedeća službena verzija imati još jednostavniju instalaciju, mali broj grešaka i još novije pakete.